

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců: **a) R. Z. a b) H. Z.**, oba zastoupeni JUDr. Lubomírem Fantou, advokátem se sídlem Zborovská 292, Hranice, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2007 č. j. KUOK 104358/2007, ve věci přestupku, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2009, č. j. 58 Ca 92/2007 – 44,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2009, č. j. 58 Ca 92/2007 – 44, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížnosti se žalobci (dále jen „stěžovatelé“) domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“ nebo „soud“) ze dne 28. 5. 2009, č. j. 58 Ca 92/2007 – 44, kterým byla podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále též „správní orgán“) ze dne 15. 10. 2007, č. j. KUOK 104358/2007. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Lipník nad Bečvou ze dne 5. 6. 2007, č. j. MU/13786/2007/1295/VV/PŘ2/19, 20.

Po obsáhlé rekapitulaci spisového materiálu krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že považuje za dostatečně prokázané, že se žalobci dopustili jednání, jak je v napadeném rozhodnutí správního orgánu uvedeno. Za správné a zákonu odpovídající považuje krajský soud i uložené sankce. K námitkám stěžovatelů uplatněných u ústního jednání týkajících se zjištění, že odcizený mobilní telefon je stále užíván, krajský soud uvedl, že tyto námitky byly vysvětleny v rozsudku citovaným dopisem T-Mobile, a. s. ze dne 16. 1. 2009.

V kasační stížnosti a jejím doplnění uplatnili stěžovatelé kasační námitky podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vady řízení spočívající v tom, že nebylo jednoznačně a přímými důkazy prokázáno, že přestupek spáchali právě stěžovatelé. Taktéž namítají, že žádný ze správních orgánů ani soud neodůvodnily, proč považují několikahodinový výslech mladistvých osob za natolik hodnověrný důkaz, že o přiznání učiněné po tomto výslechu opírají své odsuzující výroky. Správní orgány se dle stěžovatelů příliš nezabývaly způsobem a formou výslechů stěžovatelů Policií ČR, zejména skutečností, že při výslechu stěžovatelů, jako mladistvých osob, nebyla přítomna jejich matka ani obhájce, a že pracovnice sociálně právní ochrany mládeže nemohla být přítomna všem výslechům, neboť byly prováděny současně na více místech. Při řízení před správními orgány tak byl porušen zákon, zejména ustanovení § 43 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudnictví ve věcech mládeže“). Dále namítají, že postupem správního orgánu došlo i k porušení § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť správní orgán neopatřil pro své rozhodnutí takové podklady, které by v plném rozsahu přihlížely k ochraně veřejného zájmu. Dle stěžovatelů je zde nepochybně zájem na spravedlivém a hodnověrném prokázání přestupku.

Žalovaný správní orgán se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatelé jsou řádně zastoupeni (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadou, ke které by musel přihlídnout z úřední povinnosti, neboť až po přezkoumání těchto podmínek se kasační soud může zabývat vlastní hmotně právní argumentací uplatněnou v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud je soudem přezkumným, který je při přezkumu napadeného rozhodnutí vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti, nejedná-li se o takové vady, ke kterým je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Samotný přezkum je však možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí krajského soudu splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tj. jedná se o rozhodnutí srozumitelné, které je opřené o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud

rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti.

Bližší vymezení kritérií přezkoumatelnosti zákon nestanoví, avšak jejich rozsah postupně vymezila judikatura jak Nejvyššího správního, tak i Ústavního soudu.

Z konstantní judikatury Ústavního soudu [srovnej např. náleze ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. II. ÚS 435/09 (všechna zde citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>)], vyplývá, že postup, kdy soud nedostojí své zákonné povinnosti a nevypořádá se dostatečně s námitkami uplatněnými účastníky řízení, nelze akceptovat, neboť by znamenal otevření cesty k potenciální libovůli v rozhodování. Nedodržení zákonné povinnosti rozhodnutí řádně odůvodnit se může projevit jednak tím, že soud se se zjištěnými skutečnostmi nebo tvrzenými námitkami nezabývá vůbec, či se s nimi nevypořádá dostatečně. Oba uvedené druhy pochybení soudu v odůvodnění mají za následek nepřezkoumatelnost takových rozhodnutí. Z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé jaký je vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry soudu na straně druhé. Zvolení odlišného postupu soudu při odůvodňování svého rozhodnutí by nedávalo dostatečné záruky, že rozhodnutí nebylo vydáno v důsledku libovůle a že je plně v souladu s právem na spravedlivý soudní proces. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.*“ Nejvyšší správní soud v této souvislosti poznamenává, že otázka náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu v souvislosti s přezkoumatelností je otázkou opakovaně konstantně judikovanou (dále srov. zejména nálezy Ústavního soudu sp. zn. III ÚS 84/94 ze dne 20. 6. 1995 a na něj navazující sp. zn. III ÚS 94/97 ze dne 26. 6. 1997 a II ÚS 686/02 ze dne 21. 10. 2004).

V žalobě podané krajskému soudu dne 18. 12. 2007 stěžovatelé namítali, že správními orgány nebylo prokázáno, že jim za vinu kladený skutek skutečně spáchali. Ve správním řízení naopak tvrdili, že se tohoto skutku nedopustili s tím, že závěry správních orgánů vycházejí pouze z výsledků provedených před orgány Policie ČR, které však byly provedeny nezákonným způsobem. U výsledku tehdy

nezletilé stěžovatelky nebyla v rozporu s ustanovením § 43 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže umožněna přítomnost její matky, dále v rozporu s ustanovením § 42 téhož zákona nebyl u žádného z výsledků přítomen obhájce, kterého musí mladistvý mít již od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže či trestního řádu; pracovnice sociálně právní ochrany přitom přebíhala od jednoho výsledku k druhému a ani ona tedy nebyla po celou dobu jednotlivých výsledků přítomna. Na stěžovatele byl přitom vyvíjen nátlak, aby se ke skutku doznali. Protokoly o výsledku stěžovatelů, resp. protokoly o podání vysvětlení, jsou proto neúčinnými důkazy, ze kterých není možné vycházet.

Krajský soud po rozsáhlé rekapitulaci spisového materiálu k žalobní námitce uvedl, že *„po zhodnocení provedených důkazů považuje za dostatečně prokázané, že žalobci se dopustili jednání, jak je v napadeném rozhodnutí uvedeno, přičemž žalobkyně b) odcizením mobilního telefonu poškozené Lucii Skopalové způsobila škodu ve výši 8.500,- Kč a dopustila se tak přestupku proti majetku dle ust. § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích a žalobce a) tím, že na sebe tento mobilní telefon převedl, ačkoliv věděl, že jde o věc získanou přestupkem, dopustil se skutku popsaného v ust. § 50 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Podrobný skutkový děj byl popsán v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přičemž tento Městský úřad Lipník nad Bečvou precizně popsal skutky, jak se jich žalobci dopustili a rovněž vyhodnotil rozpory mezi jejich jednotlivými výpověďmi. Krajský soud v tomto ohledu plně na odůvodnění obsažené v rozhodnutí správního orgánu I. stupně odkazuje a zcela se s ním ztotožňuje. Rovněž za správné a zákonu odpovídající považuje soud uložené sankce s ohledem na to, že škodu způsobili úmyslně.“*

Pouze v rámci rekapitulační části odůvodnění rozsudku je bez dalšího konstatováno, že „z odpovědi ředitele Policie České republiky ve Vsetíně, plk. Ing. Vladimíra Nováka ze dne 17. 8. 2007 bylo zjištěno, že pochybení policistů při provádění příslušných úkonů nebylo zjištěno, policisté postupovali v souladu s příslušnými právními normami a interními akty řízení.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že ke stěžovateli namítané otázce legality použitých důkazů se krajský soud žádným způsobem nevyjádřil. Za dostatečné vypořádání se stěžejní námitkou uplatněnou v žalobě nelze v žádném případě považovat konstatování zjištění jiného orgánu, v tomto případě Policie ČR, že z šetření nevyplynulo pochybení policistů při provádění příslušných úkonů. Otázka legality použitých důkazů opatřených v jiném řízení je v nyní projednávané věci zásadní, neboť žádné jiné dokazování ve věci prováděno nebylo. Kasační soud zdůrazňuje, že k provedení důkazů ve správním řízení lze v souladu se zásadou legality a právem na spravedlivý proces použít pouze těch důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány či provedeny v rozporu s právními předpisy (§ 51 správního řádu).

Za nepřezkoumatelné považuje Nejvyšší správní soud i vypořádání se krajského soudu s dalšími námitkami stěžovatelů. Z protokolu o jednání, založeném na č. l. 42 spisu, je zřejmé, že zástupce stěžovatelů v souvislosti s nedostatečně prokázanou vinou stěžovatelů namítal, že policie neprovedla bezprostředně po odcizení mobilního telefonu úkony vedoucí ke zjištění držitele mobilního telefonu, ačkoliv společnost T-Mobile tuto službu bez problémů zajišťuje. Zástupce dále poukázal na devítidenní časový rozdíl v datech záznamu o zahájení trestního řízení a oznámení o odcizení mobilního telefonu poškozenou. Současně zdůraznil, že nebyl proveden důkaz výsledkem znalce z oboru dětské psychologie ohledně věrohodnosti výpovědi stěžovatelů a jejich rodinných příslušníků, neboť výsledky mladistvých bez přítomnosti zákonného zástupce na policii trvaly až do pozdních nočních hodin.

Kusé vyjádření krajského soudu, že tyto námitky byly vysvětleny dopisem společnosti T-Mobile ze dne 16. 1. 2009, nemůže být ve vztahu k řádně uplatněným žalobním námitkám dostatečné. Vyjádření společnosti T-Mobile, založené na č. l. 38 spisu, odpovídalo pouze na otázku užívaných účastnických čísel v odcizeném mobilním telefonu. K námitce stěžovatelů ve věci postupu policie, časových rozporů v listinách jakož i k neprovedeným důkazům znaleckými posudky se soud vůbec nevyjádřil.

Opomene-li krajský soud v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat i jedinou ze žalobních námitek, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73).

Z výše uvedených důvodů Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Krajský soud je při novém projednání věci vázán právním názorem zdejšího soudu; v novém rozhodnutí ve věci krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2010

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu